

Too Scientific; Didn't Understand!

Let me explain!

In welke sociale situaties willen we alcohol drinken?

Wat & waarom?

We drinken vaak **alcohol in sociale situaties**, maar hoeveel daarvan wordt beïnvloed door de mensen om ons heen? Deze studie onderzocht hoe verschillende **sociale situaties en groepsinvloeden** (wat anderen doen of zeggen) iemands bereidheid om te drinken kunnen beïnvloeden. Dit helpt ons beter te begrijpen **wanneer en waarom** mensen alcohol drinken. Als we dit weten, kunnen we gericht **personen benaderen die risico lopen** om problemen met alcoholgebruik te ontwikkelen in specifieke situaties.

Hoe?

Meer dan **500 mensen** (16–60 jaar) kregen **verschillende sociale scenario's** te zien: een situatie waarin iedereen alcohol drinkt (SAD), waarin mensen alcoholvrije drankjes drinken (SNAD), of waarin niemand iets drinkt (SND). Eerst werd aan de deelnemers **gevraagd of ze in die situatie alcohol zouden willen drinken**. Vervolgens zagen ze of **anderen** in dat scenario aangaven alcohol te willen drinken. Daarna, na een pauze, gaven de deelnemers **opnieuw** aan hoe graag ze in elk van de sociale situaties alcohol zouden willen drinken. We maten ook **hoe vaak mensen in het dagelijks leven alcohol gebruiken**.

Wat hebben we ontdekt?

Wanneer waren mensen het meest bereid om alcohol te drinken?

Mensen waren het meest bereid om alcohol te drinken in sociale situaties waarin anderen ook alcohol drinken (SAD), en het minst bereid in een situatie waarin helemaal niets werd gedronken (SND).

Wanneer veranderden mensen hun bereidheid om alcohol te drinken?

Nadat mensen zagen dat hun 'peers' meer bereid waren om alcohol te drinken, nam hun eigen bereidheid om alcohol te drinken toe. Interessant genoeg werkt dit ook andersom: als peers aangaven minder bereid te zijn om alcohol te drinken, verminderde ook de eigen bereidheid van mensen om te drinken! Dit effect was zichtbaar in alle sociale situaties die we lieten zien.

Is dit voor iedereen hetzelfde?

Nee! Natuurlijk zijn er veel individuele verschillen, maar er zijn ook groepen mensen die gevoeliger lijken te zijn voor groepsinvloed dan anderen.

- **Jongere mensen** lijken sterker te reageren op wat anderen doen! Dit was vooral het geval in situaties waarin de 'drinknormen' onduidelijk zijn—zoals in het scenario waarin alleen alcoholvrije drankjes werden getoond (SNAD). In zulke situaties lijken jongeren zich meer te laten leiden door wat hun peers doen dan oudere volwassenen.
- **Mensen die in het dagelijks leven vaker alcohol drinken**, zijn eerder geneigd om met hun peers mee te drinken wanneer er al alcohol aanwezig is in de sociale situatie (SAD). Dit zou kunnen betekenen dat mensen die andermans drinkgedrag volgen in sociale situaties, een groter risico lopen om veel alcohol te gebruiken.
- **Mensen die in het dagelijks leven juist minder alcohol drinken**, waren eerder geneigd om hun peers te volgen wanneer die aangaven géén alcohol te willen drinken in situaties waarin sowieso al niet werd gedronken (SND). Dit zou kunnen wijzen op een beschermende factor: in situaties waarin alcoholgebruik niet de norm is, kan het volgen van die norm ervoor zorgen dat mensen minder snel te veel drinken.

Belangrijk!

De mensen om ons heen hebben veel invloed! Ook wanneer we besluiten om wel of geen alcohol te drinken. **Groepsinvloed kan twee kanten op werken:** het kan ervoor zorgen dat je meer gaat drinken, maar ook dat je juist minder gaat drinken. Het is belangrijk om te beseffen dat er veel **individuele verschillen** zijn in hoe we reageren op anderen om ons heen.

Zorgprofessionals kunnen deze kennis gebruiken om betere **voorlichting** te geven over alcoholgebruik in sociale situaties, en om gericht te werken aan het **voorkomen van problematisch alcoholgebruik**.

Kroon, E., Zhang, R., Colyer-Patel, K. et al. Implicit Social Attunement and Alcohol Use: The Effect of Peer Feedback on Willingness to Drink in Social Settings. Int J Ment Health Addiction (2024). <https://doi.org/10.1007/s11469-024-01371-4>

By Dr. Emese Kroon